

» ТӘРБИЕ

Әлем халқы жаһандану жайпауынан тек ұлттық болмысты сақтау арқылы аман қалады. Қазір алпауыт елдер тарапынан рухсыздандыру идеологиясы қарқынды түрде жүргізіліп жатыр. Көптеген ұлттардың салт-дәстүрі, тілі мен діліне қысым түсуде. Сан жағынан аз, экономикалық жағынан әлжуаз ұлттың рухына сызат түспей қалмайды. Жойылудан, жұтылудан сақтайтын қорған - ұлттық тәрбие. Ұлттық тәрбие жүргізумен ғана ұлттық болмыс сақталып, барлық құндылықтар салтанат құра алады.

Мұғалім – руханият саласының қызметкері, ал бұл сала құзыреттілігі тәрбие жұмысында. Ұстаздар тәрбиенің адамзат болмысын қалыптастыратын төл тумалық құбылыс екендігін жадында сақтауы басты шартқа алынуы тиіс.

Тәрбиенің бесігі - отбасы, ата-аналар оған жауапты. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев атап көрсеткендей, идеологиялық тәрбие мәселесін жетілдіру, оның жүйесін жаңғыртуды қолға алу керек. Тәрбие мазмұны ұлттық тарихи тәрбие тәжірибелеріне негізделуі тиіс. Тәрбие өрісі ұлттық құндылықтарға негізделіп ұрпақ рухын көтеру мақсатына бағдарланған болуы қажет. Жаһандаудың қазіргі құйтырқы әрекеті, мақсатты ұлтты рухани-мәдени отаршылдыққа айналдыру. Осыған байланысты өскелең ұрпақ

ҰЛТТЫҚ БОЛМЫС – ҰЛТТЫҢ ҚОРҒАНЫ

ты тәрбиелеуге ерекше назар аудару керек. Өскелең ұрпаққа дұрыс тәрбие мен бағыт-бағдар берілсе, бүкіл Қазақ елінің ұлттық жаңғыруына мүмкіндік беріледі. Ұлттық тәрбиенің мақсаты - мамандардың жаңа буынын, ұлттық сана-сезімді, ұлттық және отансүйгіштік рухтағы қоғамның әлеуметтік белсенді мүшелерінің бәсекеге қабілетті жастарын тәрбиелеу.

Болашақ жастарға қазақ халқының тілі, тарихы, салт-дәстүрі мен құндылықтарын, қазақ халқының ұлттық мәдениетін үйретіп сіндіру қажет. Жастардың бойында ұлттық рухты, жеңімпаздық пен отансүйгіштік рухында тәрбиелеп, өз халқының тарихын, оның өткені мен болашағына көз жүгіртіп, саналы көз қарасын қалыптастыру маңызды. Болашақ көшбасшыларға бағыт-бағдар бергенде, әуелі халық ауыз әдебиеті мен лиро-эпостық жырларды үйренуден бастау қажет. Қазақтың салт-дәстүрі, тәрбиесі, мәдениеті де осы халық ауыз әдебиетінен бастау алады. Халық ауыз әдебиетімен сусындаған бала тамыры терең кеткен бәйтерек сынды қуатты болады. Адамзаттың ең басты миссиясы-саналы ұрпақ тәрбиелеу. Жасөспірімдерді тәрбиелеуде балалар әдебиетінің орны ерекше. Олар әдебиетті оқу арқылы жақсы мен жаманды ажыратып қоғамға бейімделеді. Ал, қазақтың әр салты тұнып тұрған тәрбие. Үлкенді құрмет-

теу, кішіге ізетті болу, әлсізге көмектесу - осының бәрі біздің дәстүрімізбен жеткен дүние. Бүгінде қазақта ұмыт бола бастаған әдет-ғұрыптарды жаңғыртып, отбасындағы тәрбиемен бірге салт-дәстүрімізді әдебиеттегі іліммен толықтырып отыру керек.

Елбасы ұлттық мәдениет арқылы саналы ұрпақ тәрбиелейміз дегендей, ұлттық мәдениетті тарихтан бөліп-жарып қарай алмаймыз. Қазақ халқы болмысы ерекше, рухани мәдени мұраларға бай. Дәл қазіргі уақытта жаһандық бәсекеге қабілетті болу үшін бірегей ұлттық мінез, асқақ рух керек. Мәдениетімізді зерделеп өзге жұртқа насихаттай білген абзал. Бірақ тек өткен тарихпен шектеліп қалмай, бабалардың рухына лайықты ұрпақ, лайықты мұрагер екенімізді әрбір ісімізбен дәлелдеуге міндеттіміз. Сол кезде ғана әлемдік өркениетпен теңесе аламыз. Ел болып рухымызды қайрап еңсемізді тіктеп, биік асуларға, Мәңгілік ел болуға жету үшін және тәуелсіз Қазақстанның жарқын болашағы жолында тынбай еңбек етуге тиіспіз.

**Э. ХАЛМЫРЗАЕВ,
К. ХАЛМЫРЗАЕВА,
М.Әуезов атындағы ОҚУ
филология факультеті
«Заманауи тілдер және
аударматану» кафедрасының
аға оқытушылары**